

Verslag klankbordgroep officials

Datum: Donderdag 12 februari 2026

Tijdstip: 19.00 – 21.30 uur

Plaats: Gent

Aanwezig: Wouter Van Hoorne, Dries Moens, Peter Buyse, Joke Renneboog & Eddy Vandersmissen

Verontschuldigd: Ricardo Naeyaert

---

1. Welkom en doel van de klankbordgroep

De vergadering startte met een korte check-in van de aanwezigen.

Het doel van de klankbordgroep werd opnieuw bevestigd: het formuleren van constructieve feedback, het detecteren van knelpunten binnen het officialbeleid en het gezamenlijk zoeken naar haalbare oplossingen in functie van kwaliteit, instroom en retentie van officials.

---

2. Aanduidingen & Sportbeheer Online

2.1 Zichtbaarheid aanduidingen

Er werd gesignaleerd dat aanduidingen voor U12 binnen Youth+ niet altijd zichtbaar zijn in Sportbeheer Online. Dit zorgt voor onduidelijkheid bij Referee Ambassadors en bemoeilijkt de planning.

Deze vraag werd reeds gesteld en opgenomen met Sportbeheer Online (SBO) ter verdere opvolging.

2.2 Efficiëntie van aanduidingen

Er werd vastgesteld dat voor opeenvolgende wedstrijden vaak verschillende scheidsrechters worden aangeduid.

Mogelijke impact:

- Meer verplaatsingskilometers
- Minder inzetbaarheid van officials
- Stijgende kosten voor clubs

Er wordt vanuit Basketbal Vlaanderen verwezen naar:

- Veel laattijdige afschrijvingen
- Meer dan 50% van de officials die elk weekend (gedeeltelijk) niet beschikbaar zijn
- Zeer beperkte tijdsblokken van beschikbaarheid (in vergelijking met vroeger)
- Moeilijkheden bij clubs om wedstrijden logisch te koppelen (reeds beter dan 1ste ronde)

- Niet elke official is inzetbaar op elk niveau, hoewel dit voor clubs soms als evident wordt beschouwd

Aan de hand van meerdere concrete casussen werden voorbeelden toegelicht.

Er werd geopperd om na te denken over mogelijke incentives om grotere beschikbaarheden te stimuleren. De haalbaarheid hiervan moet verder onderzocht worden.

2.3 Beschikbaarheid versus realiteit

Er leeft bij sommige officials het gevoel “vrij” te zijn maar toch geen aanduidingen te ontvangen. Tegelijk ervaren clubs een tekort aan officials, terwijl zij via hun eigen netwerk soms alsnog officials vinden.

Er werd benadrukt dat concrete signalen steeds aan de federatie mogen worden doorgegeven. Beschikbaarheden per tijdstip kunnen telkens objectief worden geanalyseerd en weerlegd waar nodig, op basis van feiten en cijfers.

Daarnaast wordt elk weekend ook door de official planners intensief gezocht naar vervangers voor zieken of gekwetsten. Ook officials die initieel onbeschikbaar waren, blijken soms alsnog bereid in te vallen. Het is dan ook niet onlogisch dat clubs er op gelijkaardige wijze in slagen om oplossingen te vinden.

2.4 Bereikbaarheid official planner

Er kwamen signalen dat de official planner telefonisch moeilijk bereikbaar is en mails niet altijd snel beantwoord worden.

Dit punt wordt verder opgenomen in een volgend overleg. Er werd benadrukt dat snelle (ad hoc) antwoorden vaak verwacht worden, terwijl er met vrijwilligers gewerkt wordt. Wederzijds begrip en realistische verwachtingen zijn hierbij belangrijk, zeker bij lastminute vragen.

---

3. Verwachtingsmanagement & opvolging officials

De vraag werd gesteld of er voor elke official een duidelijk profiel en verwachtingskader bestaat, met aandacht voor:

- Niveau en ambitie
- Haalbare en betaalbare verplaatsingsafstanden
- Gewenst aantal aanduidingen per weekend

Er werd voorgesteld om jaarlijks een feedbackmoment te organiseren, waarbij ambitie, bekwaamheid en realisaties besproken worden.

Belangrijke aandachtspunten:

- Actief polsen naar ambities en intenties (zoals reeds gebeurd vorig seizoen)
- Duidelijke criteria en krijtlijnen vastleggen (zie traject van een official, fysieke testen, kandidaat landelijk...)
- Een helder traject voor elke official uittekenen (zie traject van een official)

Het pilootproject in de landelijke reeksen wordt verdergezet en uitgebreid naar P1, P2 en N1 jeugd. Per official werd in december een feedbackrapport voorzien in de landelijke reeksen.

De reflectievraag blijft: heeft elke official een objectief en concreet zicht op zijn/haar competenties en mogelijkheden? En is de zelfinschatting steeds correct?

---

4. Opleidingen & instroom

Er is nood aan extra opleidingen voor youth officials.

Probleemstelling: opleidingen zijn snel volzet, waardoor geïnteresseerden niet meer kunnen inschrijven.

Mogelijke bottlenecks:

- Capaciteit van lesgevers (bevestigd als knelpunt)
- Planning

De verantwoordelijkheid van de Referee Ambassador werd benadrukt: op clubniveau samenwerken met de Youth Official (YO), in lijn met onder meer CD201 en incentives.

Er worden 20 opleidingen per seizoen georganiseerd (1 per regio per vakantieperiode). Basketbal Vlaanderen werkt rond officials en YO+ op een doordachte en proactieve manier, niet ad hoc.

Daarnaast moet begeleiding op het terrein verder worden uitgebouwd. Het gaat niet enkel om instroom, maar ook om de bredere omkadering en opvolging van officials.

---

5. Fysieke testen & impact op ervaren officials

De fysieke testen blijven een gevoelig onderwerp.

Besproken vragen:

- Zijn de testen realistisch en fair in functie van leeftijd en ervaring?
  - Voorbeeld: 5 minuten in P2 wordt niet als onhaalbaar beschouwd voor wie actief wil zijn in een competitief segment.
- Zijn de gevolgen bij niet-slagen proportioneel?
  - Mogelijk alternatief: inzet in jeugd- of recreatief segment, expertisedeling met de nieuwe generatie in P3/P4 of jeugd.

- Zijn er voldoende alternatieven of remediëringmogelijkheden?
  - Er zijn meerdere herkansingsmogelijkheden voorzien.

Het pilootproject in de landelijke reeksen kent een vrij grote tevredenheid. Het is positief dat sterk ingezet wordt op de ontwikkeling van een nieuwe generatie officials, in lijn met een toekomstgericht beleid.

---

6. Spelregels jeugd: complexiteit & uniformiteit

De verschillende spelregels bij U10, U12 en U14 zorgen voor complexiteit en verwarring bij officials.

Concrete voorbeelden:

- De defensieve 3-secondenregel
- Het principe van “1 armlengte”

Doelstelling:

- Meer helderheid
- Betere communicatie
- Praktische tools voor scheidsrechters en coaches

Er wordt momenteel gewerkt aan videomateriaal, praktijkvoorbeelden en verdere uniformiteit binnen de U14-speelregels.

---

7. Collegialiteit & coachingcultuur

Er werd besproken hoe collegialiteit tussen officials onderling verder kan gestimuleerd worden.

Coaching moet maximaal ondersteund worden. Daarbij werd ook de rol van coaches aangekaart.

Een voorstel is om coaches in lagere reeksen expliciet te verplichten ondersteunend gedrag te tonen ten aanzien van officials.

Fairplay barometer ligt ook op tafel evenals flankerende maatregelen (gedragscode officials, wijziging IR rond opmaak verslagen...)

---

8. Betalingen officials

Er werd een voorstel gedaan om betalingen via de federatie digitaal te laten verlopen (in plaats van cash).

Mogelijkheden worden verder onderzocht en er wordt hierin ook bij andere sportfederaties gekeken.

basketbal
.**vlaanderen**

Het is belangrijk om digitaal betalen actief te promoten bij clubs en hen hierin te sensibiliseren. Zoals in de retail kunnen beide systemen naast elkaar bestaan, maar digitale betaling moet geleidelijk ingeburgerd raken als volwaardig betaalmiddel zowel bij clubs als officials. Niet alle officials willen immers digitaal betaald worden en dreigen mogelijk hiërdoor af te haken.

---

9. Vrijwilligerstekort & wedstrijdorganisatie

Er is een breder tekort aan vrijwilligers, zowel bij officials als binnen clubs.

Er werd kritisch gereflecteerd over bepaalde verplichtingen binnen de wedstrijdorganisatie:

- Is een teamafgevaardigde verplicht bij U8/U10?
- Zijn twee tafelofficials bij U8 noodzakelijk?
- Kan de chrono gestart worden door de coach?

De centrale vraag hierbij is: wat kan op een veilige, realistische en verantwoorde manier vereenvoudigd worden, zonder de kwaliteit en veiligheid van de competitie in het gedrang te brengen?